

**“FARZAND” KONSEPTINING CHOG‘ISHTIRILAYOTGAN TILLARDAGI
UNIVERSALLIK XUSUSIYATLARI****Yakubova Gulnoza Toxirjonovna**“University of Economics
and Pedagogy” nodavlat oliy ta'lim muassasasi,
Filologiya kafedrasasi Assistenti

“Farzand” konsepti madaniyatlarda aks-sado beradi, ammo uning o'ziga xos ifodasi til va madaniy kontekstga qarab farq qiladi. Ushbu tadqiqot "bola" tushunchasining universalligi va xilma-xilligini o'rganadi, uning ingliz va o'zbek tillaridagi lingvistik ko'rinishlarini taqqoslaydi. Har bir tildagi asosiy lingvistik xususiyatlarni tahlil qilib, biz ushbu ikki alohida lingvistik olamda bolalik tushunchasini shakllantiradigan umumiy mavzular va noyob nuanslarni ochib berishni maqsad qilganmiz. Qiyosiy obyektiv orqali biz har bir til bolalar bilan bog'liq yosh, rivojlanish, ijtimoiy rollar va madaniy umidlar tushunchalarini qanday kodlashini o'rganamiz. Ushbu tahlil “bola” kontseptsiyasining umumiy asoslarini ta'kidlaydi va shu bilan birga har bir tilning madaniy kontekstini aks ettiruvchi o'ziga xos lingvistik barmoq izlarini ochib beradi. Oxir oqibat, ushbu sayohat bolalik davridagi umuminsoniy tajribani yoritishga intiladi, shu bilan birga uni lingvistik va madaniy chegaralar bo'ylab ifodalash va tushunishning turli usullarini tan oladi.

Dunyo bo'ylab “bola” konsepti aybsizlik, zaiflik va potentsial tasvirlarini uyg'otadigan universal jozibaga ega. Shunga qaramay, ushbu kontseptsiyani tushunish va ifodalash usullari tillar va madaniyatlarda sezilarli darajada farq qiladi. Ushbu qiyosiy lingvistik tadqiqot “bolalik” ning ingliz va o'zbek tillarida ifodalanishidagi umumiylik va farqlarni o'rganish uchun sayohatga chiqadi.

Ushbu ikki tilning lingvistik landshaftlarini ajratish orqali biz ular bolalikning universal tajribalarini kodlashning nozik usullarini ochib berishni maqsad qilganmiz. Biz bolalarni tasvirlash uchun ishlatiladigan lug'atni, ularning noyob maqomini ta'kidlaydigan grammatik tuzilmalarni va ularning rollari haqidagi ijtimoiy tasavvurlarni shakllantiradigan madaniy metaforalarni ko'rib chiqamiz. Ushbu tadqiqot ingliz va o'zbek tillarida til gobelenida to'qilgan alohida madaniy iplarni tan olgan holda, bolalikning universal ipini yoritishga intiladi. Ushbu qiyosiy obyektiv orqali biz ushbu asosiy insoniy tajriba haqidagi tushunchamizni birlashtirish va farqlash uchun tilning kuchini chuqurroq qadrlashni maqsad qilganmiz.

“Farzand” tushunchasi geografik chegaralardan oshib ketadi, ammo uning lingvistik ifodasi madaniy kontekstda chuqur ildiz otgan. Ushbu tadqiqot "bola" ning ingliz va o'zbek tillaridagi lingvistik tasvirlarini taqqoslab, til va madaniyatning ajoyib chorrahasini o'rganadi.

Har bir tilda “bola” tushunchasi atrofidagi lug'at, grammatika va madaniy metaforalarni o'rganib, biz bolalikning universal va madaniy o'ziga xos qirralarini ochib berishni maqsad qilganmiz. Ushbu qiyosiy tadqiqot har bir til ichidagi lingvistik tanlovlar bolalar atrofidagi ijtimoiy qadriyatlar, e'tiqodlar va umidlarni qanday aks ettirishini tushunishga intiladi. Ushbu qiyosiy obyektiv orqali biz bolalikning umumbashariy tajribasini chuqurroq anglashga, shu bilan birga uning ingliz va o'zbek tillarining lingvistik linzalari orqali shakllanishi va ifodalanishining o'ziga xos usullarini qadrlashga umid qilamiz.

“Farzand” tushunchasi insoniyatning universal tajribasidir, ammo uning lingvistik namoyon bo'lishi tillar va madaniyatlarda sezilarli darajada farq qiladi. Ushbu qiyosiy tadqiqot ingliz va o'zbek tillariga e'tibor qaratib, til, madaniyat va bolalikning ajoyib chorrahasini o'rganadi.

Biz har bir tilning lingvistik landshaftini o'rganamiz, lug'at, grammatik tuzilmalar va madaniy metaforalar “bola” va unga bog'liq tushunchalarni qanday shakllantirishini o'rganamiz. Ushbu lingvistik xususiyatlarni taqqoslab, biz ushbu ikki alohida madaniy kontekstda bolalik tushunchasini shakllantiradigan umumiy mavzularni va noyob nuanslarni ochib berishni maqsad qilganmiz. Ushbu tadqiqot bola kontseptsiyasining universalligini yoritib berishga intiladi, shu bilan birga uni til to'siqlari bo'ylab ifodalash va tushunishning turli usullarini tan oladi. Oxir oqibat, biz ushbu asosiy

insoniy tajriba haqidagi tushunchamizni birlashtirish va farqlash uchun tilning kuchini ochib berishga umid qilamiz.

“Bola” tushunchasi insoniyat jamiyatlari uchun asosdir, ammo uning lingvistik ifodasi madaniy nuanslar va ijtimoiy qadriyatlar bilan shakllanadi. Ushbu tadqiqot ingliz va o'zbek tillarining “bolalik” tushunchasini qanday ifodalashini qiyosiy tahlil qilishga qaratilgan.

Har bir tilda “bola” atrofidagi leksik xilma-xillik, grammatik tuzilmalar va madaniy metaforalarni o'rganib, biz ushbu umumiy inson tajribasining universal va madaniy jihatdan o'ziga xos jihatlarini ochib berishni maqsad qilganmiz. Ushbu lingvistik taqqoslash orqali biz tilning bolalar, ularning rollari va o'z madaniyatlaridagi o'rni haqidagi ijtimoiy tasavvurlarni aks ettirish va shakllantirish usullarini yoritishga umid qilamiz. Ushbu tadqiqot til, madaniyat va bolalikning universal tajribasi o'rtasidagi murakkab munosabatlarni ochib berishni va'da qiladi, bu insonning ushbu asosiy kontseptsiyasini tushunish va ifodalashning turli usullari haqida qimmatli tushunchalarni taklif qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ivanova E.V. Proverbial conceptualization of the world (based on English and Russian proverbs): Diss. ... Doctors of Philology. Sciences. – St. Petersburg, 2003. – 415 p.
2. Saleeva D.A. Ethnic, age and gender concepts in Russian, English and Tatar proverbs: Diss. ... cand. philol. Sciences. – M., 2004. – 224 p.
3. Ubaydullayev, Shuxrat (2019) "SYMBOLS IN GERMAN FOLK SONGS AND FAIRY TALES," Scientific Bulletin of Namangan State University: Vol. 1: Iss. 1 , Article 27. Available at:<https://uzjournals.edu.uz/namdu/vol1>.
4. Ubaydullayev Sh.N. Methoden zur förderung von interkulturellen kompetenzen bei lernenden. Proceedings of the II International Scientific Conference "Linguistic and Cultural Universals in the World Space". –Russia, Voronezh, April 21-23, 2021.